Lietas Nr. C37088113
Lietvedības Nr. C-0881-13/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Tukumā, 2013.gada 27.decembrī

Tukuma rajona tiesa

tiesnese K.Vanaga

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tiesa

konstatēja

/datums//pers. A/ cēlusi Tukuma rajona tiesā prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgās meitas /pers. C/ uzturam LR Ministru kabineta noteikumos noteiktajā minimālajā apmērā, kā arī lūdzot piedzīt uzturlīdzekļu parādu Ls600, par laika periodu no 2012.gada 25.augusta līdz 2013.gada 25.augustam.

Prasītāja norāda, ka/datums/laulībā ar atbildētāju dzimusi meita /pers. C/./datums/zvērinātas notāres M.Lerhas birojā tika noslēgta vienošanās, ar kuru atbildētājs uzņēmās tiesisku pienākumu maksāt uzturlīdzekļus norādītajā apmērā./datums/laulība starp atbildētāju un prasītāju tika šķirta. Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam Ls50, bet ne mazāk kā LR Ministru kabineta noteikumos noteiktajā minimālajā apmērā un uzturlīdzekļu parādu par laika periodu no 2012.gada 25.augusta līdz 2013.gada 25.augustam Ls600 apmērā.

Atbildētājam /pers. B/ tiesas sūtījumi nosūtīti uz deklarēto adresi, kur personai, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajam, ir pienākums būt sasniedzamai. Atbildētājs ir deklarējis dzīvesvietu /adrese//. Tiesā nav saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi vai iebildumi par celto prasību, viņš nav pieteicis noraidījumu tiesnesei un nav iebildis lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Ņemot vērā to, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2013.gada 22.novembrī.

Tiesa atzīst, ka par lietas izskatīšanu prasītājai un atbildētājam paziņots atbilstoši likuma prasībām.

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No dzimšanas apliecības Nr./numurs/ kopijas redzams, ka /pers. C/ ir prasītājas un atbildētāja meita (lietas 10.lapa).

Ar Tukuma novada Domes 2013.gada 21.augusta un 23.augusta izziņām pierādīts, ka /pers. C/ dzīvo kopā ar /pers. A/ (lietas 8.-

9.lapa).

Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja īsteno bērna ikdienas aprūpi. Atbildētājs iebildumus tiesai nav izteicis.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2011. gada 1. janvāra Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas apmērs ir Ls200.

No lietas materiālos esošās /pers. C/ dzimšanas apliecības konstatējams, ka prasītājas un atbildētāja meitai tiesas lietas izskatīšanas laikā ir 6 gadi. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs /pers. C/ nedrīkstētu būt zemāks par 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst Ls50.

Tiesa atzīst, ka šajā daļā prasība apmierināma un no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas dienas 2013.gada 23.augusta līdz bērns sasniegs pilngadību.

Prasījums par uzturlīdzekļu parāda Ls600 apmērā ir noraidāms sekojošu iemeslu dēļ.

Prasītāja norādījusi, ka puses 2012.gada 25.augustā Zvērinātas notāres M.Lerhas birojā noslēgušas vienošanos par uzturlīdzekļiem. Prasītāja ar atbildētāju vienojusies, ka bērna uzturam tiks maksāti Ls50 mēnesī. No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs noslēgto vienošanos par uzturlīdzekļu Ls50 sniegšanu bērnam ik mēnesi nav pildījis. Laika periodā no 2012.gada 25.augusta līdz 2013.gada 25.augustam ir izveidojies uzturlīdzekļu parāds Ls600.

Pārbaudot lietas materiālus tiesa konstatē, ka prasītāja tiesai nav iesniegusi pierādījumus par norādīto, proti, ka starp pusēm 2012.gada 25.augustā noslēgta notariāla vienošanās par uzturlīdzekļiem bērnam. Prasītājas pienākumu pierādīt prasījumu nosaka Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa. Par to, ka lietā neatrodas pierādījumi, par vienošanās noslēgšanu, tiesa paziņojusi prasītājai 2013.gada 25.novembrī. Līdz lietas izskatīšanas dienai, prasītāja nav iesniegusi savus paskaidrojumus, nav iesniegusi minēto notariālo vienošanos. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītāja nav pierādījusi savu prasījumu daļā par uzturlīdzekļu parāda Ls600 apmērā piedziņu.

Civillikuma 1402.pants paredz, ka saistības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Lai varētu apspriest jautājumu par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, nepieciešams konstatēt tiesisku darījumu, kas uzliktu pienākumu atbildētājam maksāt uzturlīdzekļus.

Kā jau norādīts iepriekš, lietas materiālos nav pierādījumu par to, ka atbildētājs ar prasītāju būtu vienojušies par uzturlīdzekļu maksāšanu.

Ņemot vērā minēto, tiesai nav likumīga pamata prasījuma apmierināšanai daļā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā prasības summa atbilst Ls600, no kuriem atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam aprēķināma valsts nodeva 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 50 latiem. Attiecīgi 600x15%=90.Bez tam, kā izriet no lietai pievienotās pavēstu izdrukas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi veido Ls5,34. Tādējādi no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva Ls90 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls5,34.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204 ^{1}.pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un izdevumu, kas saistīti ar lietas izskatīšanu, piedziņu.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 93.panta pirmo daļu, 190., 193. pantu, 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu /pers. A/**,** /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, /personas kods/, uzturam Ls50,00 (piecdesmit lati) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk, kā 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 23.augusta līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 7 (septiņu) gadu vecumu, bet

pēc tam ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad bērns sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu

Noraidīt prasību daļā par uzturlīdzekļu parāda piedziņu, par laika periodu no 2012.gada 25.augusta līdz 2013.gada 25.augustam Ls600 (seši simti lati).

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus - valsts nodevu Ls90 (deviņdesmit lati) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls5,34 (pieci lati, trīsdesmit četri santīmi), kopā piedzenot Ls95,34(deviņdesmit pieci lati un trīsdesmit četri santīmi).

Sprieduma par valsts nodevas un izdevumu, kas saistīti ar lietas izskatīšanu piedziņu labprātīgas izpildes termiņš ir 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2013.gada 27.decembra.

Tiesnese K.Vanaga